

8997

MEIE MATS

NR. 2

1922

Tallinn, Harju t. 45
Ilmub 2 korda kuus

20 aastakäik, Jaanuar, 21.
Üksik nr. 10 marka

Kommunismuse lõpucaanded.

Lenin (troonil istudes ja võinumarki hoides): Oleme Wene rahwa õnnelikuks teinud. Nüüd võiwad pursuid jälle hakata tema higi ja werd imema.

Künnapuu Aadu kosjalugu

„Tere, meister!“ kuults äkki häält. „Kuhu ja's töttad nüüd nii kiirega, et enam wanu sõprugi tähele ei pane?“

See oli Linka-Jüri, rätsepa parem sõber ja fagedane joomawend.

„Ena pärimist: eks ma ise tean, kuhu lähem!“ wastas Küünarpuu-Aadu toredalt ja tah-tis Jürist mööda longata; ent torgatas talle äkki meele: esimene wastutulija meesterahwas — tähendab: õnn hea! Ja selle ennustuse mõjul peh-menes Aadu sedawõrd, et seisma jäi, kätt põue-tasku toppides.

„Tule, kas tahad wiina koa?“ kutsus Jüri püetaskust pudelit wäljasikutades.

„Noh, kes säärast nüüd ära põlgab!..“ wastas Jüri lähenedes, lai muige weel laiemal näol.

„Terwiseks siis!“ ütles, pudelit uuriwast wastu walget silmitsedes ja rüüpas tubli suutäie.

„Aitäh! Ja kõigeparemat õnne sulle!..“ tänas siis kawala ilmega rätseppa ülewast alla sihtides.

„Noh, noh, jäh, wõta weel,“ sõnles rätsep kohmetuse warjamiseks pudelit uuesti teise kätte surudes.

Jättis siis jumalaga ja lonkas edasi.

„Aadu tallab küll kosjateed,“ mõtles Jüri naeratahes rätsepale perra wahtides. „Tea õige, kuhu poole ta peaks kalduma?“

Mäe pere hooned hakkasid juba silma paistma: wäiksewõtu popsimaja, kõrwaliste agerikkega. Rätsepa süda löi imelikult araks, astumine jäi pikali-lemaks.

„Loll olen, mida ma's kardan?.. kuhu ma's lähem: wargile wõi!..“ noomis end. Ja astus edasi uue südidusega.

Cesõues kohtas Maie. Tüdruk jootis sigu; see-lik oli tal kõrgeft üles keeratud; tühkese alusseeliku alt paistsid lihawad jalajääd. Rätsepa pilk kün-dus lõbutundega neisse...

„Tere õhtust Mai,“ ütles Aadu. „Õied aga wirgasti ametis?“

„Tere jumalime!“ wastas tüdruk. „Mis süin nüüd wirkust wõi... aga, näe, sead tahawad süüa.“

„Ja jah, eks ta ole,“ kohmas rätsep ja tun-dis kuis tal tüdruku pilgu all hakkas palaw... Olid eksinud mälest kõhk kohased sõnad, mis olid wal-mis mõelnud... Oli kimbus: ei teadnud kuis juttu alustada.

„Kas wanemad kodus?“ kohmas wiimaks, et waid midagi ütelda.

„Ei ole: alles heinamaal,“ wastas Mai. „Oli siis nendega asja wõi?“

„Polnud nüüd suuremat ühti, aga...“

„Aga wähekest ikka oli,“ lõpetas Mai naerata-des. „Tea mis see's õige oli?“

Küünarpuu-Aadu ettemõttikus oli langenud nullini — ta mõhikles juba: et ütelda: — ah, tühine ast oli, wõib jääda teiseks korraks, ja mi-nema pühkida... ent seal langes ta pilk tüdruku paljaste, ümarate kergesti kõrbenud käsiwar-rile... —

„Tulin sulle kosja, Mai...“ pahwatas ta.

„Kosja?.. mulle?..“ küüsis tüdruk ja plahwa-tas heledalt naerma, — ent nähes rätsepa pidulikku ülikonda ja koomilisk-õnnetut kuju, sai aru, et tal ikka tõsi taga on, ja jäi sama äkki kui naerma hakanud tõsiseks...

„Sa räägid siis ikka tõesti?“ küüsis.

„Tõesti ikka küll...“ wastas rätsep nukralt: tüdruku naerust arwas ta wastuse saanud olemat...

„M...mh... — jätta see mõte parem nõuks!..“

„Kas ja's ei taha mind?..“ küüsis rätsep õn-netult.

„Ei n'õd just...“ otstis tüdruk kimbatufes wä-japääsu... „Aga ma ei taha nii ruttu weel mehele minna!..“

„Aga millal ja's lähaksid?“

„Hm... noh: kui naised wiinasektd saawad...“

„— ??!..“

„Jah — „hundihända“ ajades peab ju noori-kul wiina olima...“

„Oh! — kui muud pole — see on wäike wõga: mul jekkiid ja wiina küll!..“

„Ei see lähe, et sina annad, — selle wiina peab noorik ise muretsema: siis saawat abielu õnnelik!..“ ütles tüdruk ütletõsiselt, kuna ta sun-nurgad imelikult tuksumid...

„Hm!.. — Aga kas siis tuleksid mulle?“

„Jah,“ hüüdis tüdruk, wallatult naerma pah-watades ja jooksis minema.

Esimisel pilgul kibales rätsep järe'e tormata!.. ent siis löi käega ja jäi paigale. „Ei taju waewa!..“

Wahtis tüdrukule seni perra kuni see toa must-tunud ukse warju kadus, kauemgi pilgu. Siis pöö-ras minekule.

„Aga kosjawiin jäi üsna terweks!..“

Wõttis pudeli, waatas wastu walget, lõksutas... Pani suule, rüüpas... rüüpas weel — ja weel...

— „Aga ära ta mind ikka ei põlganudki, — ainult ootama pean ma weidi... Ta oleks wõinud ikka minult küll ka selle „hundihända“ aja-mise wiina wõtta... ent abielu ei saawat siis õnnelik?... — Noh, kes kannatab, see kaua elab!“ —

Peagi oli pudeli sisse hakanenud alla poole... ent, selle eest, ei wõinud ka keegi Küünarpuu-Aadus, meeoleu järele otsustades, „proowi peale“ pandud kosjlast ära tunda...

* * *

Küünarpuu-Aadu elab nüüd waid selle õnds-a silmapilgu ootuses, mil ka naistele wiinalubasid andma hakatakse. Ta luges ka waremalt „se- tungi“, ent nüüd on tellinud omale neid terwest kolm eksemplaari, — sest külla „liikuwaid aja-lehti“ Aadu ei usalda: need püüdwad talle tihti mitteõiget „informatsiooni“ anda. Ja kolmat teed Aadu ei tea, kuis kõksuguste uudiste ja edu- jamme kohta alati informeeritud olla; ning mu- dugi ka selle kohta, mida ta igatsusega ootab.

Ning kuna lehelugemine ta käes just mitte nii laduvalt ei lähe, kui nõelakäsitamine, siis on ta wiimase ameti üsna maha jätanud. Tööd, mis

tal poolsi käsil olid, seisavad praegugi samases seisukorras; — ent uued töötojad kihutab ta juba uksest tagasi.

Aga riigiisid ei taha ega taha märku pähe võtta ning naiti meestega üheõigusliseks tunnustada. Ning seal kõrges kogus pole ka wiist naiti, kes omi ning sugudede õiguste jaule seadmiseks wälja astuks. Kõige selle tõttu peab aga waene küünarpuu-Aadu poisimehe põlwes, millest tal annugi tahtmine täis, edasi e'ama.

Ent Aadu loodab siiski. Ja senti, kui lootus teostunud pole, loeb Aadu ajalehti ja peletab tagasi külamehi ja -naiti, kes, mõnikord poolwägisegt, oma riiderulle tema toakese territooriumile püüwad trüüida. Ent, kui mõnikord lehelugemist pole, sest et nad ju ka loetud saawad, ja e'mainitud „ajawidet“ ka „käepära“ o'ema ei juhtu, ning töötegemiseks himu puudub, sest et ta sellest ajajooksul ju ärawõõrdunud on, — siis pöörab küünarpuu-Aadu pilgud sinna poole, kus ajub wäike „Mäe“ nimeline popsiikoht — ja laulab, häälel, mis kuulajal tingimata südame lõhestaks...:

„Millal tuleb see tunnikene,

See igatsitud õnnelik aeg —

Millal mina wõiks igawesti saada,

Saada sinu südame!..“

—o—

Inimsoo heategija.

Keegi ärimees ostis tüki metsa ja hakkas seda kohe maharaiuma.

Rahwa terwishoiu komisjon, sellest kuulda saades, esines ärimehele küsimusega, kas wiimane ka järele on mõtelnud, misjuguji tagajärgi see rahwa tugewusele ja terwisele toob, kui mets maha raiutakse.

„Ja,“ wastab ärimees, „kaalusin asja mitmekülgselt läbi ja leidsin, et mu tegu wäga head wilja kannab, sest metsajagawuses on end keegi juba üles poonud.“

Silmi bõrsel.

„Ma otsin meest, kes ühe karistusealuse o'sa etendada wõiks!“

Laps: „Ja anna ennast üles, sa o'lid ju kolm aastat karistuswangimajas.“

Hädapäraline.

Rätsepp: „Kas teie ülikond peab tingimata järgrewaks laupäewaks walmis olema.“

Tellija: „Ja kuub ja püksid küll, westi ja arwega on aega.“

Eesl ja sotsialism.

Kord eesl rasket koormat kandes nõrkes ja ohkas nii — „Ihm täis on kurjust küll, kõik ujub ülekohtu tõrres“ — ja maantee tolm u'porise ta langes ning suri wennike nii sotsialismi hanges.

Read wabariiklase päewaraamatust.

(Uue aasta weste.)

Toimetaja istus mul kae'la peal, nagu uni, norides minult uue aasta westelugu. Kuid tellimise peale mina kirjutada ei saa. See juba sündimise wiga, mis seal teha — ei saa, ja see on kõik. Suwel luuletan ma lumehe'seist ja tuisumõllust, talwel aga lau'an ma kullerkuppest, igajugu liblikaist, kärpsist ja põrnikaist. Ent ajalehede ja ajakirjade toimetused tarwitawad kirjatõid ainult kindlas kronoloogilises järjekorras. Kui ma sügisel wiin oma kewade-luuletuse toimetuse, siis soowitab toimetaja mulle isalikult luuletust „üle-talwe“ ho'ida. Muidugi tuleb mul järjekulst ka honorari järele alles kewadel minna... Iseenesest mõista pole see kuigi lõbus lugu. Nii juhtus ka nüüd. Oli uus aasta, kuid ma luuletasin kewadise'st siirdist.

Siin ta on mu luuletus:

„Ärge kõnelege tõsised kuused,
metsamõttetargad mõnused,
mühisewa meelega elanikud
teistele teadmata jutustusi.
Ärge sõnelege walged kased
heldehingelised metsajõbrad
kähisewais lehtede lauludes,
karjapoiile kastesel hommikul:
Kasjakoorest on temal pasunud —
puhub nendega küla tänawatel,
annab teada terwele wallale,
kuulutab kõigile kihelkonnale,
meie imelisest igatsusest
salajatest unenägudest...
Ärge lobisege heledad kuljused
külawahe teede peal,
poristel külatänawatel
majade akende läheduses
kõigile uudishimulistele
meie ime igatsustest,
meie õrnast armastusest...“

Siin ta on nüüd mu uue aasta luuletus! Isegi näete, et sel midagi ühist pole uue aastaga.

„Ei, ei, ei,“ lausus toimetaja lõuga sügades, häälega, mis mingit wasturääkimist ei sallii: „Uue aasta westet peab saama.“

„Aga mul pole ju waimu peal,“ püüdsin talle abitud wastu waielda.

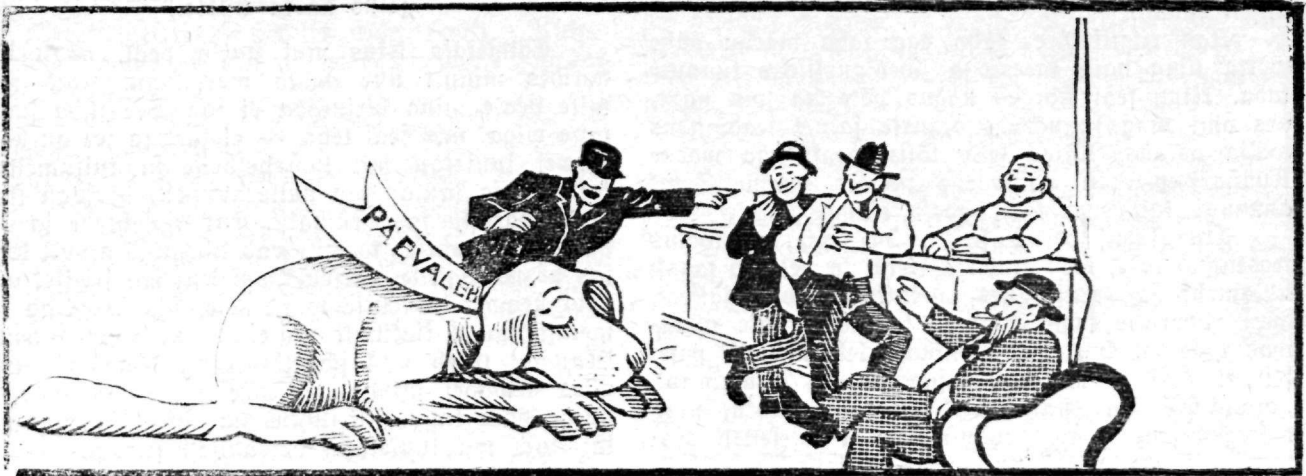
„Waim peab peale tulema. Egas ma teile, kurat wõtku ometi waimu kapaga pähe wõi panna. Pigistage suurt warwast, sööge sinepit ja sibulat, laske toas hundratast wõi tehke mis ial tahate. Minu pärast wõi nõiduge endile waim peale...“

Tõesti — wiimases toimetaja lauses peitus mingi pääsetee. Ta paistis mulle otse päästerõngana. Katjuks õige nõiduda!

Õiget nõidumise'wii'i ma küll ei tunnud, kuid katjusin siiski õnne.

Läksin oma kambrisse, wõtsin musta kassi ligi, lukustasin enda järele ukse, süütasin kaks küünalt põlema lauale, panin kimbu kaarta ning peegli ja hakkasin üksikülmi peeglisse wahtima. Olin kuulnud,

„Päewaleht“ ja maailma pahed! I.

Mis läheb mulle korda, kui hästi wõi halvasti kusagil ollakse?

et nii vähemalt wanad piigad endile peigmehe nõiduwat.

Umbes pooletunnilise wahtimise järele kuusfin selja taga kahtlast kahinat, waatasin tawasti ja mis ma näen — keegi wanapoole noorherra astub läbi lukustatud ukse tuppä, must frakk seljas, monookel silmas, silmad hiilgawad kui söed, walged hambad läigiwad läbi musta mokahabeme...

Hirmu siiski polnud. Teretawime üksteist nagu wanad sõbrad. Ta langetas käe mu õlale.

„Ära kurwasta, sõber, asjata. Sul puudub lihtsalt elutundmine, ja sellepärast see kobamine.“

„Seda ma tean,“ wastasin: „Kuid elu tundmaõppimiseks puudub mul raha.“

„Eh, eh, eh — see on selge rumalus. Tule minuga seltsis — ja ma näitan sulle maailma. See ei maksa sulle krossigi.“ Muidugi andsin talle oma nõusoleku. Ta puudutas kergelt mu õlgu ning me tõusime õhku, läksime wigata läbi maja seina, kerkisime pilwede alla ja lendasime tuledes särawa õise suurlinna kohal.

Warsti sattusime me ühte hoonesse, mida ta tulewaseks Eesti parlamendihooneks nimetas. Ta näitas mulle kogu selle sisemuse. Ja, ja, seda peab ütleva, et siin on geeniused töötanud! Iga asi liigub ainult elektri abil. Wajutad nuppu — ja „gotowo“! Elektri abil sisse seatud saadikute häälletamine — wajutad nupu pihta ja sinu eest tõstab elekter käe ülesse! Tahad kõneleada — wajutad jällegi lihtsalt nupu peale — ja sa lendad üle ametiwendade peade otse kõnetooli!

Tõepoolest, kui seda waatad — pea hakkab wiimaks pöörutama. Ka ministeeriumi kriis lahendadakse elektri abil: häälletab parlamenti enamus ministrite nõukogu wastu — lendab see iseeneest läbi põranda keldriruumi, mis selleks erakordsest sisse seatud. Sealst koristatakse läbi kukkunud ministrid kojamehe poolt ära. Uus koalitsioon aga seatakse jällegi elektri nuppude abil kokku.

„Ha — ha — haa,“ naeris mu saatja: „See

on kõik minu wäljamõtetus.“ Alles nüüd märkasid, et tal ka kuldhambad suus walgatafid.

Ta puudutas jälle mu õlgu ning me lendasime uuesti Suur-Tallinna kohal. Warsti „saabusime“ ühte mereäärseesse kurorti, mille nime aukartusest Eesti rahwa wastu nimetada ei tahja...

Seal nägi mu elus „kogemata“ silme asju. mis... ooja, parem ma ei räägi, selet seda wadaku parem igalüks oma silmaga pealt ja otsustagu! Kui sisse läksime, lauldi seal parajasti:

„Oh neiu, neiu — ära nuta ja —

selet lõbusam on elada, kui naist ei wõta ma...“

Mu lahke herra naeratas kuldhambaid walgutades... ja nüüd alles märkasid, et tal ka sarwenukid peas olid... Ja, ja, — ma tundsin teda wäga hästi: ta oli wäga hästi tuntud herra Mefistofeles...

„Jstu siin mu sõber,“ ütles ta naerdes ning pani mu istuma ühe poolhalasti naise kõrwale...

Ise ta aga kadus sel momendil läbi lae, — roheline juga taga...

„Tutwustan, olen...“

„Tunnen teid juba... Olete luuletaja...“

„Peaaegu...“

Poolhalasti naine naeris.

„Luuletajaid ma armastan. Teie kirjutasite hiljuti ühe laulu kewade armastusest... Ja, ja — ta on teil praegugi taskus...“

Ma kohmetasin — laulu ots paistis tõesti tasku nurgast wälja.

„Annate selle laulu mulle — ühe musu eest...“

„Ei... Seda ma ei...“

Kuid siin tundsin kuivas mu huuled kattusid naise huultega... rinnad paistisid mu rinnu... Mu pea hakkas pöörutama... Silmad läksid uduseks...

Seal tõmbas naine äkki mu taskust luuletuse, näitas seda mulle ja pistis jooksu.

„Ei — seda sa endale ei saa — anna wõi tuhat musu...“ karjusin metsikult ning hakkasin teda

Aga kui oma peatoimetaja korterist tahetakse välja ajada?

taga ajama. Me kargasime läbi akna õue, üle Kadrioru pargi linna poole, üle majade, mägede, orgude... tema ees, mina järele... Wahel kadus ta mu silmist, siis jälle walgatas... Kadus jälle ja ilmus jälle. Orritas luuletusega ja pistis jälle jooksu... Oo, see oli metsik jook... Akki kargas ta Olewiste torni tippu... Wõtsin tugewa hüppe — ntng kukkusin prantsatades üle torni uufitsale... ei — siin tundsin, et olin lihtsalt põrandale kukkunud...

Nüüd oli asi selge — olin nõidudes tukkuma jäänud ja siis toolilt põrandale warisenud... — —

Ptiii — ja waim ei tulnud ikkagi. Rääkisin hommikul loo toimetajale ära. Ta kuuatas sügas lõuga, naeratas ja kirjutas mu iga lause üles...

Ja mis te armate: Teisel päeval leidsin selle kõik trükitult peaskirja all: „Uue aasta weste“... Kuid honorari sain korralikult kätte...

K. Odanik.

— 0 —

Balli unistus.

„Kujuta omale ette Heinz, mulle on täna õhtu juba kolm ettepanekut tehtud. Mida pean ma peale hakkama?“

„Pead enesest wale ära harjutama!“

Piinlik.

Kolm poega õpiwad ühes ja samas õpeasutuses, kuid iga neist, wanaduse järele ise klasisis. Mewiimise ajal küsib klasijuhataja nende isa elukutse järele.

Üks poistest wastab: „Direktor“, teine „kaubamõunik“, kolmas „pangaherra“, mis ka kõik õige oli.

Kodus jutustawad poisid kõneldud juhtumist, mille juures üks poistest pajatab: „Aga mamma, kas see pole piinlik, kui kolmes wennal igal ise isa on?!“

(Jugend.)

Sinepiwad päewafülmuste würlsimiseks.

Nõukogude wabadu.

Mõni päew tagasi leidsid ajalehe lugejad lehest wäga huvitawa ja omapärase sõnume Nõukogude Wene laewa meeskonna kohta; nimelt olla Nõukogude laewa meeskond humala- ja kartuliwihha hullustuses endid wäga „nõukogudelikkult“ ülewäl pidanud ja leidnud muu seas, et neile laewalagi kitsjaks jääma kipub, ning loogilist mõtlemist abiks wõttes, õfjusele jõudnud, et laewalagi sellepärast kitsas, et kodanliste riikide laewad, mis nende naabruses seisis, nende laewa ribisid rõhunud ja wiimast sundinud erakorraliselt kokku tõmbama.

Tahtes endid ja oma laewa kodanliste riikide laewade surwe alt wabastada, wõisid nad käsitusel wäga algupärase abinõu — panid ajude wentiilid erakordselt kiirelt liikuma, tantšisid wintiilid erakordselt kiirelt liikuma, tantšisid „schiebert“ ning lausisid hotentotide rahwawiise ja saawutasidki naabrite rahulolematuse, nii et wiimased olid sunnitud end Nõukogude kolleegast lahti ütlema, ja et mitte tülitud saada, wõib olla ka reidile pagema.

Mainit meeskonna ülewälpidamine ei meeldinud ka meie omadele, sest et nii waba ilmakord wiimaks maakeral liikujad pea peale pöörab, ja olid sunnitud uue korra sisetoojaile — korrapidajad wälwajajaks andma.

Mõnele on aga nende meeste ülewälpidamine wäga õpetlik, — sest nüüd saawad ka need, kes enne „wabaduse“ mõistest kuidagi aru saada ei suutnud ja ise Nõukogudesse olid sunnitud rändama, et „wabadust“ tundma õppida, ilma wiimase sammutagi selge pildi mõistest: „Mis on wabadus!“

Wälwendada wõiks seda umber järgmiselt:

„Wabadus on igasuguste korratuste ja allpool armustust seiswate tegude kordajaatmine. Nagu näituseks: Elajate kontsert rahwarikka's kohtes, igasugused kõlbluswastased tantšud nägijate

„Messiase“ abi meie kommunistidele.

— „Edasi“ kutsub Peterburi töölisi üles meie heaks annetama, et me uue „tööliste maja“ saaks.“

— „Nad võiks parem mõne oma sisselangenud palee siia eksporteerida.“

waatepiiris ja naabrite väljapeksmine nende seisukohtelt.

Neid mehi aga võiks mõnigi rahvavaimu selgituse ministrium meie õpetajaskonna nimekirja registreerida, on ju meil viimaseid võrdlemisi vähe, puudus nende järel aga suur; teiseks ei pruugiks haridusisjad enam määrustikke välja anda, millistes koolide õpetekonnad, ekskursioonid kui ka koolide pidud ära keelatakse — sest kõik on „omast käest võtta“.

Näitufeks: Arwab mõni kool, et waja kewadel väljamaale sõita — „väljamaalaste“ tundmaõppimiseks, olge head, waadake — väljamaalaste üks tüüp on nõukogudest siserännanud laewamees — teie uus pädagoog.

Ja pidud — miks neid korraldada — pandagu „uus pädagoog“ tantsima ja pidu on enam kui palju.

Ka karskuse mõtte ja tarviduse selgitami-

Konn ja kurg.

Puutüvel, rabade ja soode keskel,
solistina konn laulu korutas,
ta laulis taewast, metsast, wetevallast
ja kiitis kõntlarikast ojakallast, —
ei lõppu olnud ta südamlikul westel.

Ja juhtus nii, et kurg, kes tujust ära,
kui kuulis konna monotoonist kõra,
ta waesekehe ahne't neelas alla...

— „Miks tegid nii!“ ta't konna õnnetuma
wari päris.

„Seepärast, et ei laulnud sina kooris!“

Sind iga inimene võib toore't hammustada,
kui ja ei mõista teda kumardada.

*

Mõju põhjus.

Kohtus:

Rahukohtunik: — Tunnistaja Tihane!!

Waikus.

— Tunnistaja Tihane!!

Keegi ei wasta.

— Mis see siis on? On tunnistaja kohal?!

Nurgast tõuseb üks wanamees:

— Ja, kohal on!

— Miks ta ei wasta?

— Matšime ta paari päewa eest maha!

*

Kitsarooplised.

— Teie pileti!?

— Mul hooaja kaart. Olge head.

— Lubage, teil on habe ja wurrud, kuna
üleswõtte peal sileda lõuaga olete.

— Seda küll! Mul sõidu ajal kaswas habe.

—o—

üks aitab see kaasa — õppur nähes „walge Afrika
walge neegri tantsu, jõuab isegi otsusele — et hu-
mala- ja wiinawesi ka jõugu muuta võib ja isegi
jalutud tantsima paneb.

Ka kodaniku õigust võiks neilt õppida —
nähes nõukogude walge neegri tegewust — teab
õppur, mida „kodaniku õiguse“ all mõista tuleb —
ja rohkem pole meie kõige uuema aja kooli ees-
kirjade ja määruste põhjal wajagi. Saab weidi
enamgi weel, kui wanal ajal „Meie isa“ parwest.

Neile aga, kes seni arwamisil olid, et rahwa-
waimu kaswatajal ministriumil tõsijest töökoolist
ja õpilase isetegewusest täppigi arusaamist pole,
et ta õpilasi „klasšilaua nühhkimise ja raamatutarkuse
tuupimisele“ tagasi weab, — võiks tähenda-
dada, et nad oma halwa arwamise peagi kõr-
wale heidawad, kui „nõukogudest pädagoog“ ameti
seatakse, pidagu seda „tarkuse isa“ silmas ja hoo-
litsegu „uue õpemetoodi“ elluwõimise eest.

Edasi oleks soovitada, et sisseõitwatele nõu-
kogude laewadele ise sadam korda seataks, nii
umbes Seewaldi hullumaja läheduses, ja raud-
aiaga sillad warustaks, nii ei pääse mainit lae-
wad ega meeskonnad oma ajakohaste wõtetega,
„välja“ arenenud waimu tehnikaga pagema ja
meie võiks neid kasutada.

—re—

Modern kunst

ehk kudas keegi kunstist aru saab.

Woorimees on oma elukutsega täiuseni jõudnud, kui ta mõnel nokastanud kabaree võõral südalinnas südaööl püetaskust viimase liikuma varanduse rekwereerib.

Raudtee konduktor on oma nime auga ehtind, kui ta sõidu ajal surmasõlme tehes lühange liigleb, kust teda terve rongi täis reisijaid üles otsib ja kõige alandlikumalt oma piletid ulatab kontroleerimiseks.

Kirjanik on tõsine kirjanik, kui ta oma anded ajalehe weergudele ohverdab ja paremal juhusel poliitikameheks hakkab.

Kunstnikuks võib ainult seda nimetada, kes korõ Pariisis ehk Itaalias käinud ja sealsetid kohvikuid ja kõrse tundma õppinud.

Näitleja kuitse omamine on igatahes kõige raskem; kuid wiisa püüdmise tagajärg seisab ikkagi lõpuliselt wõidus.

Oli aeg, m. l. arwati, et „teatri-kunst“ seisab osade pähetuupimises ja rahwale kõrwu wulistamises, ent see arwamine oli ekslik, sest aumäärt näitlejad nägid peagi, et kuulajate read õredaks jäid, otsekui kõrges kogus liikmete kered kõrwalruumidesse walguwad, kui isandmees Kriiskar kõnetooli astub.

Ja lahkuksid teatri-kunsti kandwamad jõud P. Inna, S. Häälik ja Bennu Pass kabareedesse, kus nad ka tõepoolest elawat kiilust ja poolehoidu leidisid ning omi kõrgeid andeid humala- ja kartulivees kojutasid.

Kabareede hooaeg lõppes.

Nüüd saadeti naisjõud Pariisi, Berliini, kus nad end täiendasid suurlinna tänawate ja kohwikute au ja ilu maitstes.

Ent oli ka õnnetu, kes mitte wäljamaale ei pääsenud, ometi tahtsid nad sama targad olla kui nende kaugel käinud õed-wennad, — wähe-malt näidata tahtsid nad seda.

Ja juhtus, et ühes suuremas teatris kanti ette ooper.

Nüüd oli paras silmapilk tulnud rahwale „tõsist kunsti“ pakkuda.

„Kunst ei seisa mitte teoses, ei seisa ka mitte ettekandes, waid — näitlejate kostüümides“ — nii arwas seda mõni tüsedam teatri naistuu ja kesk etendust kargas näitelawale ning hõiskas:

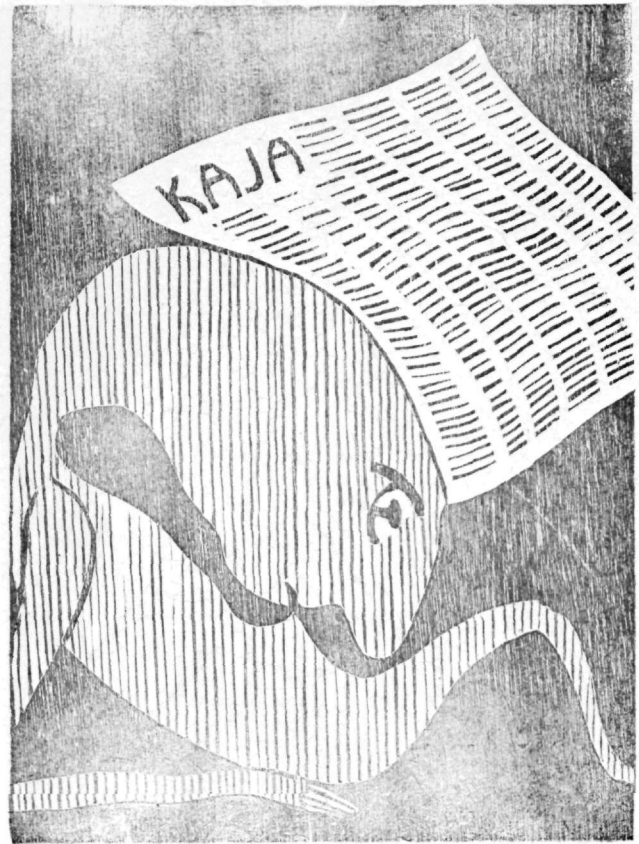
„Ärge labastage kunsti, sest teil puuduwad kostüümid ja ilma kostüümiga ei ole näidend — enam näidendi nime wäärt.

Kui siis keegi wastu julges rääkida, ilmus kui pikker põudhallist taewast is. Häälik ning tegi selgeks protesteerijale kõrwakiilu abil — et näite-kunst mitte ainult kostüümides, waid ka turukalustes paljastub.

Lõpuks jääb waid juure lüada, et kui teater edaspidi ikka sarnasi edusamme teeb — temaga lõpuks isegi kõrtseruumes kui eeskujuliku spordi-haruga kuke- ja rufikawõitluses ülistada võib. Onn kaasa. —

re—

Loodeks „tagasikaswaw“ ehk toidu perpetuum mobile.

— „Et mind enam subsideerida ei taheta, pean ma toidu kinni püüdma — muidu läheb kaduma ja ei ole, mis uuesti kurgust alla tuleks ja elu hoiaks!“

„Jumal narrust kaitse sa...“

„Naer kosutab,“ on kõigile wist tuntud lause, sellest on isegi W. maakonna sekretäärid — „kurstistid“ aru saanud ja wäga häleda näljaga maha saanud.

Isand kaitsku neid ise...

Hirmul on juured silmad, seda näitas üks sekretääride sekretäär, kes wist enese oskuse peale mitte kindel olles juba paanilist hirmu tundis koha kaotamise suhtes ja Pätsis wana Wene tsaari nägi, ning temale meelehead teha tahtes laulis: „Jumal Pätsi kaitse sa...“

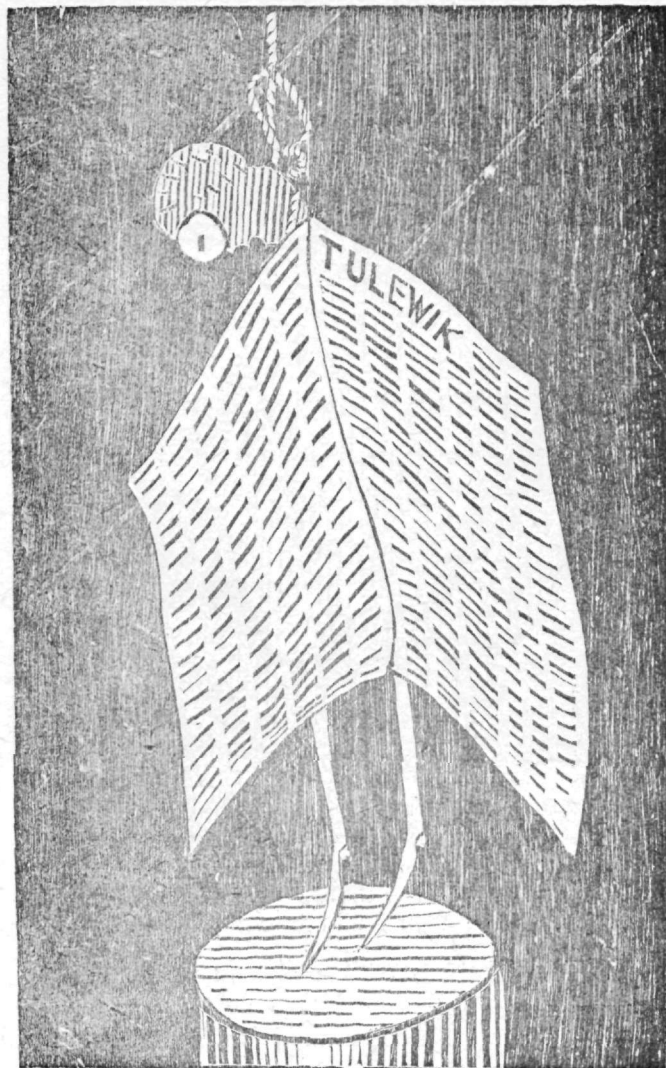
Teised jälle juba furnud Poskale ja Wilmstile „Ta elagu!“ laulsid.

Wist nägid mehed nimetud meeste waimu enese peale langemat ja igamees arwas ühe, Poska wõi Wilmsti enese maimus lühaks saama.

Ei pruugi suur käe- ega kaartitark olla, kui neile sekretääridele ettekuulutame, et isegi kommunistide agitaatorite paatosjega neid ka kolmeigi aastat sekretääri pukil ei pea waid sarnaste tarkustega mahasaajad seniks kolikambri heidetakse, kui „messias-tsaar“ maa peale tuleb, kelle juure nad siis õuenarriideks kamandeeritakse.

Seni olgu nende mõistus geile armuline.

Maa ja taewa wahapealne ehk igawene juut.

— „Ei ole elu, waid wirelemine! Ja kas siis ma tõesti nii kesine olen, et oma keharaskusega isegi silmust pinewile ei jaksa sikutada!..“

Mõnda teatrit.

„Kunstitempli“ etenduste kohta praegusel silmapilgul mingisugust arvustust tulla on otsekohesest mõttes täiesti võimata, sest sealsed „ametnikud“ kaunis ebanormaalsel meeleolul on, ning isegi näitelawal käiwad — mõni sinine näost, teine südamest sinililla.

Kuid ustawad allikad teawad kõnelema, et seal praegu hiiglateos ettevalmistusel — nimelt: „Revolutsiooniliste klassiwahede jalule seadmine, ruhkate hüsteerika ja hammaste abil,“ wägew kunstiteatri traagika 4 waatuses, 12 pildis.

Järgmine „M. M.“ nr. ilmub 4. weebruaril 1922. a.

Peafondudena esinewad: Ameerikaste meelõõri järel kultuureit poksmestier P. Hällik ja kinomadonne „hüsteerika“. Peale selle esineb „Walge orjade kari“ ajakohases egatepidi kunstinduetele wastawais kostüümes.

Publikumi rahu ja maitsse harrastus on garanteeritud.

Kulischide tagune kord on kinnitud 1-ses Kõrpla kuningriigi tule- ja weekimmituse seltsis.

— Apollo. —

Kurb lugud teatris. On üles leitud uus meetod kuidas lastele kunsti pakkuda ja ühtlasi koduloo tunde anda, nimelt kästakse lastesugudes wäga sahwtiselt „walgeid märafi“, „joodikute kárafi“ ja „kõrtsu tüüpa“, mis sugused ka wäga häid tagajärgi annawad, sest lapsed naerawad, hilkawad, isegi wiistawad (a ja Itaalia!) weiderdustel ja kodu minnes jälgiwad wäga loomutruult nähtud „kangelasi“.

Isääraniis eudset mõju jätab keegi Eukufelne „mõõrakaru“ ja hiiglane, kelle pea näitleja omandus tema wanapagana (põsunale) farnane hää. Omapärase hääle pärast ta wiist näitelawal püübibki.

Kunsti aalt.

Et seltskond meie „modern kunsti“ vastu wäga teige, mida tõendawad need 2½ (loe: kakas ja pool) inimest, kes kunstinäitusel käisid, siis otustasid kunstnikud, kunstnikult kuumust walmistada, nad jätawad sedakorda „modern“ kunstiga jumalaga ja asuwad ajalehtede „karrikatuure“ maailma, kus nende oskust wõikeiwa hinnaga hinnatakse ja kus neil enestel wõimalus kibedat kuumust anda neile, kes külmad ja tuimad.

— 0 —

KIRJAWASTUSED.

Matto: Kui teid ajajooksul armastama hakkame, siis ainult sellepärast, et lakooniliselt kirjutate kahe sõnaga:

„Kas läheb?“

Wastame ühega: „Samab!“

Kiir: Luuletate:

„Ilmas praegu karskust wähe, pole ühtki prohwetit — kes sääks üles karskustähe, häwitaks meil wiina siit.“

Kahju, et teil W. Ernitsaga suhteid pole.

E. L—er: Teie tsükkluse algus:

„Kuu taewa liinas kõõgub nii — wiib minugi ta pikali...“

Istuge — wõi olite ehk luuletamise ajal juba kähuli, wõi siruli?!

Aino. — Küsite, kas ilmub mõni minu luuletus?

Küsi ge kaardipanijalt ehk käetargalt.

Sui Sui — „Tahate minu töö rahwa silma ette saata?“

Olge lahke, — wõltusi meie küll ei anna.